

2 0 2 4

GEOGRAPHY

Full Marks : 70
Pass Marks : 21

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1 carries 1 mark each	:	$1 \times 7 = 7$
Q. No. 2 carries 2 marks each	:	$2 \times 8 = 16$
Q. No. 3 carries 3 marks each	:	$3 \times 5 = 15$
Q. No. 4 carries 4 marks each	:	$4 \times 3 = 12$
Q. Nos. 5 to 8 carry 5 marks each	:	$5 \times 4 = 20$
<hr/>		Total = 70

1. Find out the correct answer of the following :

তলত দিয়াবোৰৰ শুল্ক উভটো বাছি উলিওৱা :

নিয়োজগুলিৰ শুল্ক উভটো বেছে নাও :

গাহায়াত্ৰ হোনায়ফোৱনি গেৰে ফিননায়খৌ সায়খ' :

(a) The lowermost layer of the atmosphere is

বায়ুমণ্ডলৰ আটাইতকৈ তলৰ উভটো হ'ল

বায়ুমণ্ডলৰ সব থেকে নীচেৱ উভটো হ'ল

বাৰবিহুনি ব্যনিখুই গাহায়সিন থোৱফোআ জাবায

(i) stratosphere

স্ট্ৰাটোষ্পিয়াৰ

স্ট্ৰেট'বিহু

(ii) mesosphere

মেছ'মণ্ডল

মেসোষ্পিয়াৰ

মেস'বিহু

(iii) troposphere

ট্ৰপ'মণ্ডল

ট্ৰোপোষ্পিয়াৰ

ট্ৰপ'বিহু

(iv) ionosphere

আয়নমণ্ডল

আয়নোষ্পিয়াৰ

আয়নবিহু

$$1 \times 7 = 7$$

(b) Which two layers of the earth's interior are separated by Moho's discontinuity?

মহ'ৰ বিছিন্নতাই পথক কৰা পৃথিবীৰ আভ্যন্তৰৰ উৰ দুটাৰ নাম কি কি ?

মোহ বিযুক্তি দ্বাৱা পথকীকৃত পৃথিবীৰ অভ্যন্তৰৰ উৰ দুটি কী কী ?

মহ'নি ফাৰিথি নডি আলাদা খালামনায ইসিডারি থোৱফো মোননৈনি মুড়া মা মা ?

(i) Sial and Sima

চিয়াল আৰু চিমা

সিয়াল এবং সীমা

সিয়াল আৰো সিমা

(ii) Inner core and outer core

অন্তর্গত আৰু বহিৰ্গত

অন্তর্গত এবং বহিৰ্গত

ইসি গোৰ্বো আৰো বাইজো গোৰ্বো

(iii) Mantle and crust

মেন্টেল আৰু ভূত্তক

ম্যান্টেল এবং ভূত্তক

গোৰ্বো বিখৰ আৰো বিখৰ

(iv) Sial and crust

চিয়াল আৰু ভূত্তক

সিয়াল এবং ভূত্তক

সিয়াল আৰো বিখৰ

(4)

(c) Which one of the following earthquake waves considered as most damaging?

নিম্নোক্ত কোনবিধি ভূমিকম্পৰ টো (তৰংগ) আটাইতকে দ্রঃসাঞ্চক বুলি গণ্য কৰা হয় ?

নিম্নোক্ত কোন্ প্ৰকাৰ ভূ-কম্পীয় তৰঙ্গকে সবথেকে বেশি দ্রঃসাঞ্চক বলে গণ্য কৰা হয় ?

গাহাযনি মাৰে জাথো বাঁঁগিঁখৌ (দোহৈ) ব্যনিখুইবো বাঁদ্রায় জোৰসাংহায়া হোননা সাননায় জায়ো?

(i) P-wave

P-তৰংগ

P-তৰঙ্গ

P-দোহৈ

(ii) S-wave

S-তৰংগ

S-তৰঙ্গ

S-দোহৈ

(iii) Body wave

দেহ তৰংগ

দেহ তৰঙ্গ

মোদোমাহি দোহৈ

(iv) Surface wave

পৃষ্ঠ তৰংগ

পৃষ্ঠ তৰঙ্গ

বিখড়াৰি দোহৈ

(5)

(d) In which of the following States the Loktak Lake is situated?

নিম্নোক্ত কোনখন বাজ্যত ল'কটক হুদ অবস্থিত ?

নিম্নলিখিত কোন্ রাজ্যে লোকতাক হুদ অবস্থিত ?

গাহাযনি মাৰে রাজ্যোআৱ ল'কটক লৈথোআ দং?

(i) Assam

অসম

আসাম

আসাম

(ii) Mizoram

মিজোৰাম

মিজোৰাম

মিজ'রাম

(iii) Manipur

মণিপুৰ

মণিপুৰ

মণিপুৰ

(iv) Meghalaya

মেঘালয়

মেঘালয়

মেঘালয়

(e) Which one of the following rivers is known as the 'sorrow of Bihar'?

তলৰ কোনখন নদী 'বিহারৰ দুঃখ' বুলি জনাজাত ?

নিম্নলিখিত কোন নদীটি 'বিহারের দুঃখ' বলে পরিচিত ?
'বিহারনি দুঃখ' হোননা মাৰে দৈমাখৌ মিথিয়ো ?

(i) Gandak

গণক

গণক

গণ্ডক

(ii) Kosi

কুশি

কোশী

কুসি

(iii) Son

সোন

শোন

সন

(iv) Yamuna

যমুনা

যমুনা

যমুনা

(f) Which one of the following is a sedimentary rock?

তলৰ কোনবিধ শুষ্কীভূত শিল ?

নিম্নলিখিত কোনটি একটি শুষ্কীভূত শিল ?

গাহাযনি মাৰে মোনসেয়া গোদি অন্থাই ?

(i) Granite

গ্ৰেনাইট

গ্ৰানাইট

গ্ৰেনাইট

(ii) Limestone

চূণশিল

চুনাপাথৰ

সুনৈ অন্থাই

(iii) Quartzite

কোৱার্টজাইট

কোয়ার্টজাইট

ক'বাৰ্টজাইট

(iv) Gabbro

গেৰো

গ্যারো

গেৱ'

(g) Erosional work is more in which part of a river?

নদীৰ কোন অংশত খনন কাৰ্য বেছি?

নদীৰ কোন অংশে ক্ষয়কাৰ্য বেশি?

দৈমানি মাৰে বাহাগোআব খুৱানায হাবাযা বাসিন?

(i) Upper stage

উচ্চাংশ

উচ্চাংশে

গোজী থাখো

(ii) Lower stage

নিম্নাংশ

নিম্নাংশে

গাহায থাখো

(iii) Middle part

মধ্যাংশ

মধ্যাংশে

মেজেৰ বাহাগো

(iv) All of the above

ওপৰৰ গোটেইকেইটা

উপৰেৰ সবকটি

গোজীনি গাসৈঝো

2. Give short answers of the following (any eight) : $2 \times 8 = 16$

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো আঠটি) :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ সংক্ষিপ্ত উত্তৰ দাও (যে কোনো আটটি) :

গাহাযাব হোনাযফোৰনি সুন্দ' ফিননায হো (জায়খিজায়া মোনদাইন) :

(a) Name two biosphere reserves of Assam.

অসমৰ দুখন জৈৰ সংৰক্ষিত অঞ্চলৰ নাম লিখা।

আসামেৰ দুটি জৈব সংৰক্ষিত অঞ্চলেৰ নাম লেখো।

আসামনি গংনি জিউআরি বিহু সৱৈখা ওনসোলনি মুঁ লিৰ।

(b) What is Coriolis force?

কৰিওলিস' বল কি?

কোরিওলিস বল কি?

কৰিওলিস বলোআ মা?

(c) Write two characteristics of old stage of river.

নদীৰ বৃদ্ধ অবস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

নদীৰ বৃদ্ধ অবস্থাৰ দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

দৈমানি গোজাম বিথাথিনি মোননৈ আখুথাই লিৰ।

(d) Name two soil-forming factors.

মৃত্তিকা গঠনকাৰী দুটা কাৰকৰ নাম লিখা।

মৃত্তিকা গঠনকাৰী দুটি উপাদানেৰ নাম লেখো।

হা দাকু জাথায়গা মোননৈনি মুঁ লিৰ।

(e) What is rock cycle?

শৈলচক্র কি ?

শিলাচক্র কী ?

অন্থাইনি মহর সোলায় দিখনআ মা?

(f) Write two effects of earthquake.

ভূমিকম্পের দুটা ফলাফল লিখা।

ভূমিকম্পের দুটি ফলাফল লেখো।

বাংগ্লানি মোননৈ উনজাথাই লিৰ।

(g) Name two different expressions of humidity.

আর্দ্ধতাৰ দুটা ভিন্ন প্ৰকাৰৰ নাম উল্লেখ কৰা।

আৰ্দ্ধতাৰ দুটি ভিন্ন প্ৰকাৰেৱ নাম লেখো।

সিদোমাথিনি মোননৈ রোখোমৈ ফোৰমায়গ্রানি মুঁ মছ'।

(h) Name two branches of human geography.

মানব ভূগোলৰ দুটা শাখাৰ নাম লিখা।

মানব ভূগোলেৱ দুটি শাখাৰ নাম লেখো।

সুন্তু ভূমজৌৱানি মোননৈ দালাইনি মুঁ লিৰ।

(i) Mention two components of ecosystem.

পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ দুটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

বাস্তুতন্ত্ৰৰ দুটি উপাদান উল্লেখ কৰো।

সোৱিথি খান্থিনি মোননৈ থাদেসা মছ'।

(j) Write two types of tides.

জোৱাৰ-ভাটাৰ দুটা প্ৰকাৰ লিখা।

জোয়াৰ-ভাটাৰ দুটি প্ৰকাৰ লেখো।

ফেলাসেমনি মোননৈ রোখোমখৌ লিৰ।

3. Write short notes on the following (any five) :

তলত দিয়াবোৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো পাঁচটা) :

নিম্নলিখিতগুলিৰ উপৰে সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো (যে কোনো পাঁচটি) :

গাহায়াত্ৰ হোনায়ফোৱনি সায়াত্ৰ সুন্দ' রেবসু' লিৰ (জায়ত্বিজায়া মোনবা) :

(a) Inversion of temperature

উষ্ণতাৰ বিলোমন

উষ্ণতাৰ বিলোমন

বিদুংনি বেলথায়নায

(b) Land breeze and sea breeze

স্থল বতাহ আৰু জল বতাহ

স্থলবায়ু এবং সমুদ্রবায়ু

হানি বার আৰো দৈনি বার

(c) Processes of physical weathering

ভোতিক বিচূণীভৱনৰ প্ৰক্ৰিয়াসমূহ

যান্ত্ৰিক বিচূণীভৱনেৱ প্ৰক্ৰিয়াসমূহ

দাথায়াআৱি এবা মিথিগায়াৱি বিগুন্দি বিখ্যান্থি

3×5=15

(d) Rocks and minerals

শিলা আৰু মণিক

শিলা এবং খনিজ

অন্থাই আৰো খনি বেসাদ

(e) Big Bang theory

বিগ বেং মতবাদ

বিগ ব্যাং মতবাদ

বিগ বেং থিৰাংথাই

(f) Biodiversity

জৈৱ বৈচিত্ৰ্য

জৈব বৈচিত্ৰ্য

জিবারি ফাৰাগথি

(g) Divisions of the ocean floor

মহাসাগৰৰ তলিৰ ভাগবোৰ

মহাসাগৱেৰ তলদেশেৰ ভাগসমূহ

লৈথোমা থালানি বাহাগো

4. Distinguish the following in brief (any three) :

তলত দিয়াবোৰৰ চমুকে পাৰ্থক্য লিখা (যি কোনো তিনিটা) :

4×3=12

সংক্ষেপে নিম্নোক্তগুলিৰ পাৰ্থক্য লেখো (যে কোনো তিনটি) :

গাহায়াব হোনায়ফোৰনি সুন্দ'য়ৈ ফাৰাগ লিৰ (জায়খিজায়া মোনথাম) :

(a) Convectional rain and Orographic rain

পৰিচলন বৰষুণ আৰু শৈলোৎক্ষেপ বৰষুণ

পৰিচলন বৃষ্টি এবং শৈলোৎক্ষেপ বৃষ্টি

দৈনন্দিন অখা আৰো হাজোআৱি অখা

(b) Stalactites and Stalagmites

ষ্টেলেকটাইট আৰু ষ্টেলেগমাইট

স্ট্যালাঞ্চাইট এবং স্ট্যালাগমাইট

ষ্টেলেকটাইটস আৰো ষ্টেলেগমাইটস

(c) Monsoon climate and Mediterranean climate

মৌচুমী জলবায়ু আৰু ভূমধ্যসাগৰীয় জলবায়ু

মৌসুমী জলবায়ু এবং ভূমধ্যসাগৰীয় জলবায়ু

মৌসুমি বারহাবা আৰো ভূম লৈথো গেজেৱারি বারহাবা

(d) Weather and Climate

বতৰ আৰু জলবায়ু

আবহাওয়া এবং জলবায়ু

বোথোৱা আৰো বারহাবা

5. Explain the meaning and scope of human geography.

মানব ভূগোলৰ অর্থ আৰু পৰিসৰৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

মানব ভূগোলেৰ অর্থ এবং পৰিসৱেৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰো।

সুন্তু ভূমখৌৱানি ওঁঁথি আৰো খাবুনি সোমোন্দি বেখেৱনায় লিৰ।

6. What is ocean current? Explain the causes of ocean currents.

সাগৰীয় সোঁত কি? সাগৰীয় সোঁতৰ কাৱণবোৰ বৰ্ণনা কৰা।

সাগৰীয় স্নোত কী? সাগৰীয় স্নোতেৰ কাৱণগুলি বৰ্ণনা কৰো।

লৈথোমা দাহাৰা মা? লৈথোমা দাহাৰনি জাহোনফোৰখৌ বেখেৱ।

5

5

Or / অথবা / অথবা / এবা

Explain the landforms developed by running water.

প্রবাহমান জলে সৃষ্টি করা ভূ-অবয়ববোৰ বৰ্ণনা কৰা।

প্রবাহমান জল দ্বাৰা সৃষ্টি ভূ-অবয়বগুলি বৰ্ণনা কৰো।

আহৈথি দৈয়া সোমজিহোনায় হাখিনি সোমোন্দি বেখেৱ।

7. Write the concept of plate tectonic theory in detail.

5

ফলক বিৰতন তত্ত্বৰ ধাৰণাটো বৰ্ণনা কৰা।

পাত-বিৰতন তত্ত্বৰ ধাৰণাটি বৰ্ণনা কৰো।

ফৌলি দোৰেদনায় ধিৰাংথাইনি সানদাংথিত্বী বেখেৱ।

Or / অথবা / অথবা / এবা

How do glaciers accomplish the work of reducing high mountains into low hills and plains? Explain.

হিমবাহৰ ক্রিয়াৰ ফলত কেনেকৈ উচ্চ পাৰ্বত্য অঞ্চল নিয়ম পাহাৰ আৰু সমতললৈ কপান্তৰিত হয়, বৰ্ণনা কৰা।

হিমবাহেৰ ক্রিয়াৰ ফলে কীভাৱে উচ্চ পাৰ্বত্য অঞ্চল নিয়ম পাহাড় এবং সমতলে রূপান্তৰিত হয়, বৰ্ণনা কৰো।

বৰফনি গলিনায়নি জাউনাল মাঝৈ গোজী হাজো ঔনসোল গাহায হাজো আৰো হাযেন ঔনসোলাল সোলায়নায ফৈয়ো বেখেৱ।

8. Describe the causes and consequences of global warming.

5

গোলকীয় উত্তোলনৰ কাৰণ আৰু ফলাফলবোৰ বৰ্ণনা কৰা।

গোলকীয় উষ্ণায়নেৰ কাৰণ এবং ফলাফলগুলি বৰ্ণনা কৰো।

ভুমনাং দুংখাবনায়নি জাহোন আৰো জাতনফোৰত্বী বেখেৱ।

Or / অথবা / অথবা / এবা

Draw a map of India and mark any three of the following features in appropriate locations :

2+3=5

ভাৰতবৰ্ষৰ এখন মানচিত্ৰ অংকন কৰি তলৰ ধি কোনো তিনিটা যথাস্থানত চিহ্নিত কৰা :

ভাৰতবৰ্ষেৰ একটি মানচিত্ৰ অঙ্কন কৰে তাতে নিম্নোক্ত ধি কোনো তিনিটি অঞ্চল যথাযথ স্থানে চিহ্নিত কৰো :

ভাৰতবৰ্ষনি গাংসে মানসাবগারি বোনানৈ গাহাযনি জায়খিজায়া মোনথাম জাথাবনা থাবনিখৌ দিন্থি :

(a) Shillong

শিলং

শিলং

সিলং

(b) Thar Desert

থৰ মৰুভূমি

থৰ মৰুভূমি

থৰ বালাহামা

(c) Mumbai

মুম্বাই

মুম্বাই

মুম্বাই

(d) Srinagar

শ্ৰীনগৰ

শ্ৰীনগৰ

শ্ৰীনগৰ

***